

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ИНСТИТУТА ЗА МЕТРОЛОГИЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
III	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ	8
IV	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	9
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	9
2.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
3.	ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
4.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
5.	БУЏЕТ ИНСТИТУТА ЗА 2023. ГОДИНУ	13
6.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
6.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
6.1.1.	<i>Бруто плате</i>	14
6.2.	Преглед прихода и примитака	14
6.3.	Биланс стања	15
7.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	15
7.1.	Уговори о дјелу	15
7.2.	Запошљавање на одређено вријеме	15
7.3.	Враћање на претходно радно мјесто по истеку мандата	16
8.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	17
9.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	18
ПРИЛОЗИ	18

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за метрологију** (у даљем тексту: Институт) који обухватају: биланс стања на 31.12.2023. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2023. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјенивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у одјелку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Института је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услијед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједу основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Института за 2023. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Института за 2023. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *неусклађеност Правилника о унутрашњој организацији с одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3. Извјештаја);*
- *остваривање права повратка на претходно радно мјесто по истеку мандата (тачка 7.3. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Института је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање Института, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 27.5.2024. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевећ, с. р.

II КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкција о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу).

III ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину дато је пет препорука које се односе на усклађеност (свих пет препорука су нове дате препоруке).

Осим наведеног, у 2023. години обрађене су двије препоруке чија је реализација у току и која је и даље предметом праћења у погледу њене реализације⁴.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука

Бр. преп	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Институт је дужан ускладити Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	Н
2	Институт је дужан досљедно примјењивати одредбе Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда, које дефинишу да се на основу стицања вишег степена научног звања не може напредовати више пута.	Н
3	Институт је дужан досљедно примјењивати одредбе Закона о раду у институцијама БиХ приликом пријема запосленика у радни однос на одређено вријеме.	Н
4	Институт је дужан досљедно примјењивати одредбе Закона о државној служби у институцијама БиХ у случају враћања на претходно радно мјесто.	Н
5	Институт је дужан поступке набавки покретати и проводити у складу с Планом набавки и утврђеном динамиком како би исти били окончани прије истека претходних уговора и како би планирана буџетска средства била искоришћена.	Н

Статус: Н-нова, П-поновљена⁵

⁴ Видјети тачку 2. Извјештаја

⁵ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

IV ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Института за 2023. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходном Извјештају о обављеној финансијској ревизији Института (за 2022. годину) Канцеларија за ревизију изразила је мишљења и то:

- позитивно мишљење о финансијским извјештајима и
- позитивно мишљење о усклађености са скретањем пажње на *недостатке у поступку провођења јавне набавке службеног возила.*

У Извјештају за 2022. годину су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Утврдили смо да је Институт у 2023. години од укупно пет претходно датих препорука, реализовао двије препоруке, реализација једне препоруке је у току, док реализацију двије препоруке нисмо били у могућности оцијенити. Препорука из извјештаја претходних година (једна препорука) чија је реализација била у току није поновљена у Извјештају за 2022. годину, али се њена реализација континуирано прати, док смо за једну препоруку оцијенили да није релевантна за даље праћење.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у 2022. години

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Статус
1	Институт је унаприједио систем интерних контрола у дијелу документовања оправданости настанка појединих трошкова, али још увијек има простора за унапређење идентификованих слабости код коришћења службених возила.	●
2	Институт је у 2023. години предузео активности на уносу података у систем е-набавка,	✔
3	У 2023. години Институт није вршио набавку возила те стога нисмо у могућности оцијенити реализацију дате препоруке, а која се односи на активну конкуренцију на тржишту.	Ⓜ
4	У 2023. години Институт није вршио набавку возила те стога нисмо у могућности оцијенити реализацију дате препоруке у вези с досљедном примјеном правилника.	Ⓜ
5	Институт у 2023. години није вршио авансно плаћање те је поступао у складу с одредбама закљученог уговора.	✔

Табела 2а. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у ранијим годинама

Бр. преп.	Оцјена реализације препорука из претходних извјештаја	Статус
5/2021	Агенција за државну службу БиХ је измијенила одредбе Правилника о поступцима оглашавања, избора кандидата, премјештаја и постављења државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ те сматрамо да препорука није релевантна за даље праћење.	Ⓜ
6/2021	Институт је током 2023. године по уговору о дјелу, на пословима систематизованог радног мјеста, ангажовао исто лице дужи временски период чији је ангажман обустављен од 12. мјесеца 2023. године и у 2024. години. Тренд смањења издатака по уговору о дјелу из године у годину је евидентан.	✔

Статус: ✔ реализована препорука⁶, ● препорука чија је реализација у току⁷, ✖ не реализована препорука⁸, Ⓜ препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење⁹.

3. ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Институт за метрологију је државни метролошки институт Босне и Херцеговине који дјелује као самостална државна управна организација Савјета министара БиХ. Основан је Законом о оснивању Института за метрологију Босне и Херцеговине¹⁰. Институт је надлежан да у подручју научне, индустријске и законске метрологије припрема нацрте законских аката и других прописа из домена своје надлежности, остварује еталонску базу на нивоу државних еталона, предлаже развојне пројекте, успоставља, именује и надзире метролошке лабораторије, врши калибрацију еталона (мјерила), референтних материјала и опреме коју користе институције у ентитетима за метрологију итд.

⁶ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁷ У току је реализација активности, те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁸ Нису предузимане активности на реализацији препоруке, те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁹ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или није релевантна за даље праћење јер реализација не зависи од институције.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 43/04

У 2023. години, по претходно прибављеном мишљену Агенције за државну службу, Савјет министара БиХ је именовао руководеће државне службенике Института на мандатни период од пет година. Директорица Института именована је 26.6.2023. године¹¹, а замјеник директорице 18.10.2023. године¹².

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Института уређен је начин рада и руковођења те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 72 извршиоца чији се послови и задаци из надлежности Института обављају у оквиру пет организационих јединица.

Институт још увијек није ускладио Правилник о унутрашњој организацији с важећом Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ¹³ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ¹⁴, а које су Институције БиХ биле дужне ускладити до краја априла 2014. године.

Након вишегодишње израде и упућивања Приједлога правилника на усвајање Савјету министара БиХ¹⁵ Институт је у 2022. години израдио нови текст Приједлога правилника те кренуо у процедуру прибављања потребних мишљења. У новембру 2022. године Институт је доставио Приједлог описа послова радних мјеста Комисији за анализу радних мјеста у Министарству правде БиХ. Међутим, избором новог руководства упућени Приједлог правилника достављен на мишљење наведеној Комисији је повучен ради израде новог Приједлога правилника. До окончања завршне ревизије (април 2024. године) исти није био довршен ни упућен у даљу процедуру добијања потребних мишљења.

ПРЕПОРУКА 1

Институт је дужан ускладити Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

У оквиру Института дјелује и Савјет за метрологију¹⁶ као стручно савјетодавно тијело које броји 15 чланова. Именује их Савјет министара БиХ на приједлог директора Института и ентитетских институција за метрологију у Федерацији БиХ и Републици Српској. Чланови Савјета су именовани 22.10.2020. године на период од 4 године. Исти не остварују право на новчану накнаду. Савјет тренутно ради у непотпуном саставу¹⁷.

Институт је 18.3.2024. године, а након прибављених потребних мишљења (Уреда за законодавство БиХ и Министарства финансија и трезора БиХ) доставио Приједлог одлуке о измјени Одлуке о именовању нових чланова Савјета за метрологију Савјету министара БиХ.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 49/23

¹² Службени гласник БиХ, број 75/23

¹³ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

¹⁵ Приједлог правилника Института је у 2021. години два пута био на дневном реду сједнице Савјета министара БиХ, исти није разматран. Савјет министара БиХ је 03.03.2022. године обавијестио Институт да је Приједлог правилника о унутрашњој организацији Института разматран те да исти није добио потребну већину.

¹⁶ Основано Одлуком Савјета министара БиХ, Службени гласник БиХ, број 75/20

¹⁷ У претходном периоду један члан Савјета је поднио оставку, један члан је отишао у пензију, а један члан је именован за замјеника директора Института умјесто којег је Институт предложио новог члана због неспојивости обављања функција

Пословником о раду Савјета из 2021. године дефинисано је да се сједнице одржавају најмање два пута током године, а по потреби и чешће. У 2023. години није одржана нити једна сједница Савјета, али је једна сједница Савјета одржана у 2024. години.

4. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Институт је у претходном периоду сачинио и у 2023. години ажурирао основне документе за успоставу система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и важећим Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Институт је донио акциони план за успостављање и унапређење система интерних контрола за 2023. годину те активности реализације по истом (Институт је у децембру ажурирао интерне процедуре у складу с резултатима процјене ризика, а везано за управљање приходима). Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле достављен је Централној хармонизацијској јединици.

Функционисање система интерних контрола

У односу на претходну годину када су у Институту евидентирани слабости у функционисању интерних контрола код услуга репрезентације, коришћења службених возила, кашњења у фактурисању предрачуна, у 2023. години евидентирани су слабости у функционисању интерних контрола које се односе на коришћење службених возила. Утврђене неправилности се односе на сљедеће: у појединим случајевима евидентирани су локо вожње од 50 до 100 км без навођења детаљнијег образложења пређених километара; код услуга поправака и одржавања возила смо у појединим случајевима утврдили одступања између уговорених и фактурисаних цијена; Институт је приступио изради Правилника о специјализованим службеним возилима одмах по доношењу Правилника Савјета министара БиХ, али исти још увијек није донесен.

Везано за услуге репрезентације, достављене фактуре су садржавале детаљне спецификације извршених услуга, а у 2023. години Институт није каснио с достављањем предрачуна именованим лабораторијама.

По питању коришћења службених возила дали смо препоруку у претходној години те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 1 у Табели 2.), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

5. БУЏЕТ ИНСТИТУТА ЗА 2023. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину¹⁹, Институту су одобрена средства у укупном износу од 3.456.000 КМ (текући издаци 3.231.000 КМ и капитални издаци 225.000 КМ)²⁰.

Током године извршено је усклађивање буџета у укупном износу од 431.033 КМ која се односи на неутрошена средства новчаних донација пренесена из претходног периода у износу од 109.182 КМ и уплаћена средства у текућој години у износу од 321.851 КМ.

Према наведеном, Институт је у 2023. години располагао средствима у укупном износу од 3.887.033 КМ.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2023. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Сачињена је забиљешка билансних позиција као и образложење расхода за 2023. годину у складу с Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ²¹.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје можемо констатовати да су исте по структури расхода и билансних позиција за 2023. годину, свеобухватне, довољне и усклађене са захтјевима из Правилника о финансијском извјештавању.

6.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 3.290.314 КМ, што је за 596.719 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2023. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (1.884.677 КМ), накнаде трошкова запослених (240.836 КМ), путне трошкове (63.477 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (82.060 КМ), унајмљивање имовине и опреме (450.636 КМ), издатке за текуће одржавање (100.906 КМ) и уговорене услуге (94.407 КМ) и реализоване новчане донације (149.835 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесу за који је дата препорука у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2023. години.

¹⁹ Службени гласник БиХ, број 22/23

²⁰ До усвајања буџета за 2023. годину, Институт је располагао средствима одобреним према Инструкцији о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године, број: 05-16-2-8338-2/22 од 28.12.2022. године, коју је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

²¹ Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17

6.1.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су сљедеће неправилности:

Процесом ревизије смо констатовали да су три запослена лица у Институту помјерена у више унутрашње платне разреде на новостеченим радним мјестима иако су истим темељем остварили право напредовања у виши платни разред на позицијама радних мјеста на којима су били претходно у Институту²². Напредовање је остварено на основу стечених виших степена стручних или научних звања и на основу оцјене рада.

Методологијом за распоређивање запослених унутар платног разреда дефинисано је да запослени напредује у виши унутрашњи платни разред након стицања једног вишег степена стручних или научних звања из подручја које потпада под основну дјелатност институције Босне и Херцеговине уколико испуњава услове да је стечено звање у директној вези с описом послова радног мјеста на које је запослени распоређен; да стечено звање доприноси већој ефикасности, унапређењу и развоју процеса рада на радном мјесту итд.

Надаље, члан 6.) став 8.) Методологије прописује да по једном основу запослени напредује у један виши унутрашњи платни разред и по том основу више не може напредовати. У складу с наведеним, основи на којима је засновано једно напредовање не узимају се у обзир за сљедеће напредовање.

ПРЕПОРУКА 2

Институт је дужан досљедно примјењивати одредбе Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда, које дефинишу да се на основу стицања вишег степена научног звања не може напредовати више пута.

6.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, исказани су у износу од 1.024.773 КМ, што је за 444.773 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2023. годину.

Значајни приходи односе се на приходе од пружања јавних услуга (689.045 КМ), остале приходе (13.877 КМ) и приходе од текућих трансфера из иностранства-донације (321.851 КМ).

Институт дио прихода остварује на основу пружања властитих услуга, а дио на основу верификације мјерила које обављају именоване лабораторије²³.

²² Шеф одсјека, замјеник директорице и помоћник директорице помјерени у виши платни разред иако су по истом основу помјерени у виши платни разред на претходним радним мјестима;

²³ Накнаде за услуге метрологије се обрачунавају на основу Наредбе о висини и начину плаћања услуга Институту и Одлуке о висини цијена метролошких услуга лабораторија. Институт је у 2023. години донио нове акте: Уредбу о висини и начину плаћања услуга Института за метрологију БиХ, број: 01-02-2-1022-1/23 од 03.10.2023. године (Службени гласник БиХ број 71/23) која је ступила на снагу 21.10.2023. године и Одлуку о висини цијена лабораторијских и других стручних услуга, број: 01-02-2-АШ-1109-1/23 од 19.10.2023. године која је ступила на снагу даном доношења Одлуке, а примјењује се од

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

6.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2023. године исказана су укупна средства у износу од 2.415.680 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 2.801.330 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (2.415.680 КМ), обавезе према добављачима (86.218 КМ), обавезе према запосленима (175.444 КМ) и краткорочна разграничења (119.808 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину одобрено је 59 запослених у Институту.

На 31.12.2023. године била су 54 запослена лица, а просјечан број запослених у 2023. години за које су исплаћене бруто плате био је 55.

7.1. Уговори о дјелу

Институт је по уговору о дјелу ангажовао једно лице током десет мјесеци 2023. године уз мјесечну накнаду од 600 КМ за обављање послова у вези с радноправним односима запослених, израде докумената за службена путовање, послова у писарници те изради Правилника о унутрашњој организацији и сл. Институт је закључивао уговоре о дјелу односно ангажовао наведено лице у континуитету од 2021. године с прекидима од по мјесец дана током године.

Образложење наведеног ангажмана Институт цијени оправданим с обзиром на то да је повећан обим послова и да према важећој систематизацији радних мјеста Институт нема могућности за обављање правних послова.

Уважавајући препоруку ревизије Институт је обуставио ово ангажовање по уговору о дјелу од 12. мјесеца 2023. године (задњи ангажман у 11. мјесецу) и у 2024. години.

7.2. Запошљавање на одређено вријеме

Институт је без провођења процедуре јавног огласа запошљавао четири лица на основу закључених уговора о раду на одређено вријеме. Два лица су радила по уговору у

23.10.2023. године којима је дошло и до повећања цијена, те ће се ефекти истих гледе прихода и оправданости доношења сагледати у наредном периоду. Осим осталих повећања цијена основна цијена радног сата Института је повећана са 100 КМ на 150 КМ.

периоду краћем од три мјесеца, једно лице је било ангажовано укупно четири мјесеца, а једно лице је ангажовано у континуитету шест мјесеци.

Након рада на одређено радно вријеме једно лице је примљено у радни однос као приправник, а два су на основу јавног огласа примљена на неодређено радно вријеме.

Запошљавање на одређено вријеме запосленика у институцијама БиХ регулисано је Законом о раду у институцијама БиХ²⁴. Наведеним Законом²⁵ прописано је да се јавни оглас не расписује за пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни конкурс.

Сматрамо да запошљавање путем уговора о раду на одређено вријеме дуже од три мјесеца, без проведене процедуре јавног огласа, позивајући се на услове хитности који нису испуњени, представља нетранспарентан начин запошљавања и у супротности је с одредбама Закона о раду у институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 3

Институт је дужан досљедно примјењивати одредбе Закона о раду у институцијама БиХ приликом пријема запосленика у радни однос на одређено вријеме.

7.3. Враћање на претходно радно мјесто по истеку мандата

У марту 2023. године, а на основу Рјешења Савјета министара БиХ²⁶ директор Института²⁷ је разријешен дужности. Позивајући се на одредбе члана 17. став 1. тачка ц) Закона о државној служби у институцијама БиХ²⁸ Институт је, за директора који је разријешен те дужности, 6.3.2023. године донио Рјешење о повратку на претходно радно мјесто - помоћника директора у Сектору за научну метрологију. Предметно Рјешење о враћању на претходно радно мјесто 9.3.2023. године Институт је доставио Агенцији за државну службу БиХ.

Наиме, наведеним чланом 17. став 1. тачка ц). Закона дефинисано је да се секретар с посебним задатком, који је претходно имао статус државног службеника, враћа на исто или слично радно мјесто ако би изгубио свој посебни задатак односно у случају завршетка посебног задатка.

Такође, подсјећамо да је чланом 16. став 1. тачка ц) Закона прописано да, с изузетком руководећег државног службеника, ће се сматрат да је државни службеник на одсуству из државне службе од тренутка када је потврђена његова кандидатура за јавну дужност на коју се бира директно или индиректно, или од тренутка када је именован на положај у било којем законодавном или извршном органу на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини. У том случају руководећи државни службеник подноси оставку на мјесто у државној служби.

²⁴ Службени гласник БиХ, број: 26/04, 7/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17 и 59/22

²⁵ Члан 9. став 1) тачка ц)

²⁶ Рјешење СМ број 24/23 од 9.2.2023. године, Службени гласник БиХ број 14/23, са ступањем на снагу 3.3.2023. године

²⁷ Први пут је именован за директора 15.10.2010. године, с реименовањем 8.1.2016. године

²⁸ Службени гласник БиХ, број 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

Надаље је чланом 16 став 1. тачка д) Закона прописано да се државни службеник из члана 16. став 1. тачка ц), с изузетком руководећег државног службеника, враћа на исто или слично радно мјесто најкасније у року од мјесец дана од наступања сљедећих случајева: неуспјеха на изборима, завршетка мандата и престанка дужности у законодавном или извршном органу на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини.

Напомињемо и да је Законом о државној служби (члан 7) прописано да је помоћник директора руководећи државни службеник.

С обзиром на то да је директор Института – секретар с посебним задатком, прије именовања на ту позицију обављао дужност помоћника директора значи да је имао статус руководећег државног службеника (а не државног службеника) па је у складу са законским одредбама упитно остваривање права на враћање на раније радно мјесто. Такође, током ревизије није нам презентовано рјешење којим се одобрава повратак на радно мјесто помоћника директора по окончању првог мандата директора Института.

ПРЕПОРУКА 4

Институт је дужан досљедно примјењивати одредбе Закона о државној служби у институцијама БиХ у случају враћања на претходно радно мјесто.

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је објавио План јавних набавки за 2023. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама²⁹.

Према презентованим подацима³⁰, Институт је у 2023. години провео 11 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Институт је провео један отворени поступак у вриједности од 102.400 КМ и 10 конкурентских поступака у вриједности 116.810 КМ. Институт је путем директних споразума извршио набавке у вриједности од 155.800 КМ.

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

Уочили смо да одређени поступци јавних набавки нису покренути у планирано вријеме (нпр. конкурентски поступци набавке канцеларијског материјала и услуга физичког обезбјеђења те отворени поступак набавке лабораторијске опреме). Кашњење у покретању поступака набавки умањује значај сврхе плана набавки и за посљедицу може имати неблагоприятно закључивање уговора. Такође, у случају евентуалних жалби у поступку, неблагоприятно провођење набавки може довести до поништења поступка и немогућности поновног покретања поступка набавке у текућој години.

ПРЕПОРУКА 5

Институт је дужан поступке набавки покретати и проводити у складу с Планом набавки и утврђеном динамиком како би исти били окончани прије истека претходних уговора и како би планирана буџетска средства била искоришћена.

²⁹ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

³⁰ Подаци из система е-набавка без ПДВ-а

9. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Институт у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину.

Ревизију у Институту за 2023. годину обавили су: Ивана Јурчевић - вођа тима, Аида Селимовић - члан тима и Ивона Беус - члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Ивана Јурчевић, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с. р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Мирсада Сијамић, с. р.

Број: 04-16-1-702/24

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2023. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2023. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Преглед расхода буџета за 2023. годину

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процент 5/4*100
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	3,231,000	0	3,231,000	2,999,418	93
Бруто плате и накнаде	2,035,000	0	2,035,000	1,884,677	93
Накнаде трошкова запослених	290,000	0	290,000	240,836	83
Путни трошкови	65,000	0	65,000	63,477	98
Издаци телефонских и поштанских услуга	24,000	0	24,000	23,989	100
Издаци за енергију и комуналне услуге	90,000	0	90,000	82,060	91
Набавка материјала	42,000	0	42,000	39,315	94
Издаци за услуге превоза и горива	18,000	0	18,000	17,465	97
Унајмљивање имовине и опреме	451,000	0	451,000	450,636	100
Издаци за текуће одржавање	115,000	0	115,000	100,906	88
Издаци за осигурање	3,000	0	3,000	1,650	55
Уговорене и друге посебне услуге	98,000	0	98,000	94,407	96
2. Капитални издаци	225,000	0	225,000	141,061	63
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	210,000	0	210,000	129,045	61
Набавка осталих сталних средстава	15,000	0	15,000	12,016	80
Реконструкција и инвест. одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	3,456,000	0	3,456,000	3,140,479	91
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	431,033	431,033	149,835	35
Европски програм за истраживање и иновације у метрологији (EMPIR)	0	431,033	431,033	149,835	35
8. Укупно (4+5+6+7)	3,456,000	431,033	3,887,033	3,290,314	85

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 26.2.2024. године.

Директор:
Милица Ристовић Крстић, мр

Биланс стања на 31.12.2023. године

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2023.	31.12.2022.	Процент 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	2,415,680	3,099,540	78
Стална средства	16,851,576	16,641,228	101
Исправка вриједности	14,435,896	13,541,688	107
Неотписана вриједност сталних средстава	2,415,680	3,099,540	78
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	2,415,680	3,099,540	78
3. Краткорочне обавезе и разграничења	385,650	461,142	84
Краткорочне текуће обавезе	90,398	96,198	94
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	175,444	178,750	98
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	119,808	186,194	64
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	2,415,680	3,099,540	78
Извори средстава	2,415,680	3,099,540	78
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	2,801,330	3,560,682	79

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 26.2.2024. године

Директор:
Милица Ристовић Крстић, мр

Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупни планирани износ	Остварени износ	Процент 5/4*100
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	580,000	0	580,000	702,922	121
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	580,000	0	580,000	702,922	121
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	321,851	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	321,851	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	580,000	0	580,000	1,024,773	177

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 26.2.2024. године

Директор:
Милица Ристовић Крстић,
мр